

กระทรวงการคลัง

สภาผู้แทนราษฎร

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ปัญหาของประชาชนกลุ่มเปราะบางในสังคมไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

ด้วยปัญหาของกลุ่มเปราะบางในสังคมไทย เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ และคนไร้บ้าน มักประสบปัญหาในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและการสนับสนุนจากรัฐ รวมถึงการได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมมาโดยตลอด ที่ผ่านมากลุ่มเปราะบางในสังคมไทยเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นอย่างมาก ทั้งการเข้าถึงบริการสุขภาพ โอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ คนพิการและผู้สูงอายุมักประสบปัญหาในการหางาน งบประมาณและนโยบายที่สนับสนุนกลุ่มเปราะบางมักไม่เพียงพอหรือไม่มีประสิทธิภาพ และไม่มีเครือข่ายทางสังคมที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้กลุ่มเดิมก็ยังคงไม่ได้รับการแก้ปัญหา และยังคงเกิดกลุ่มเปราะบางเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการคลังมีความมั่นคงของมนุษย์ มีมาตรการใดในการพัฒนานโยบาย เพื่อสนับสนุนกลุ่มเปราะบางเหล่านี้อย่างเป็นระบบ ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงการคลังมีความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และชุมชนในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๗๕/ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กรุงเทพมหานคร
เรื่อง ปัญหาของประชาชนกลุ่มเปราะบางในสังคมไทย

ข้าพเจ้า นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีมาตรการใดในการพัฒนานโยบาย
เพื่อสนับสนุนกลุ่มเปราะบางเหล่านี้อย่างเป็นระบบ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเรียนว่า มีมาตรการในการพัฒนานโยบาย
เพื่อสนับสนุนกลุ่มเปราะบางอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑) การดำเนินงานจัดบริการและสวัสดิการกลุ่มเปราะบาง เพื่อเป็นหลักประกันว่ากลุ่มเปราะบาง
ทุกคนต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
ดังนี้

๑.๑ การจัดสวัสดิการผ่านเงินสงเคราะห์

(๑) เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งมีความคืบหน้าเกี่ยวกับการผลักดัน
ข้อเสนอด้านสวัสดิการของเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจากมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ จำนวน
๒ มติ ได้แก่

- เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบข้อเสนอ
“การพัฒนาหลักประกันบริการทางสังคมแก่กลุ่มเป้าหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ที่เสนอ
โดยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ โดยมีข้อเสนอในการเพิ่มเติมหลักประกัน
บริการทางสังคม คือ ให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแบบถ้วนหน้าและขยายอายุของเด็กตั้งแต่
อยู่ในครรภ์ ๔ เดือน ถึง ๖ ปี ในอัตรา ๖๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน รวมถึงการปรับเบี้ยคนพิการ
และผู้สูงอายุ การพัฒนาการศึกษาที่หลากหลายให้คนทุกช่วงวัย การพัฒนาทักษะแรงงานและการส่งเสริม
อาชีพผู้สูงอายุและคนพิการ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับคนพิการ และการจัดบริการ
ทางสังคมที่เหมาะสมกับครอบครัว ซึ่งข้อเสนอเหล่านี้ล้วนแต่เป็นนโยบายที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางให้ดีขึ้น

- เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบสรุปผล
การประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗
โดยได้เสนอการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนสตรีมีครรภ์แบบถ้วนหน้า (อายุครรภ์ตั้งแต่ ๕ เดือน

ถึงคลอด) จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน และการให้เงินอุดหนุนเด็กแบบถ้วนหน้า (๐ - ๖ ปี) จำนวน ๖๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ขอรับข้อเสนอสำหรับกลุ่มเปราะบางมาพิจารณารายละเอียดและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

ทั้งนี้ ภายหลังมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมข้อมูลและความพร้อมในกรณีหากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า และที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดทำรายละเอียด รูปแบบการจัดสวัสดิการในภาพรวมทุกกลุ่มเป้าหมาย ประเมินการค่าใช้จ่าย เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง อีกทั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เตรียมการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำหรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า (๖๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน) รวมถึงรายละเอียดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และเหตุแห่งการสิ้นสุดสิทธิ

นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่อง การดำเนินการตามข้อเสนอการพัฒนาหลักประกันบริการทางสังคมแก่กลุ่มเป้าหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอีกครั้ง ซึ่งมีข้อเสนอ ดังนี้ (๑) การปรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (๐ - ๖ ปี) แบบถ้วนหน้า ในอัตรา ๖๐๐ บาท (๒) การปรับเบี้ยความพิการ แบบถ้วนหน้า ในอัตรา ๑,๐๐๐ บาท (๓) การเพิ่มค่าตอบแทนแก่ผู้ช่วยคนพิการ ในอัตรา ๑๐๐ บาท ต่อชั่วโมง (๔) การขยายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดตั้งแต่อายุในครรภ์ ๔ - ๙ เดือน แบบถ้วนหน้า ในอัตรา ๓,๐๐๐ บาท และ (๕) การปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบถ้วนหน้า ในอัตรา ๑,๐๐๐ บาท

(๒) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน โดยต้องเป็นเด็กซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี หรือที่อยู่ในระหว่างการศึกษามีอายุไม่เกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยเข้าหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ เป็นเด็กกำพร้า อนาคตซึ่งมีผู้ปกครอง เด็กพิการทางร่างกาย สมองและปัญญา หรือจิตใจ เด็กที่มีบิดามารดา หรือเฉพาะบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองประสบภาวะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิกัดและทุพพลภาพ ป่วยทางร่างกายหรือจิตใจ ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวตามควรแก่สภาพได้ และเด็กที่เกิดนอกสมรส ซึ่งสำหรับเด็กที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ต้องอยู่ในครอบครัวยากจนขาดแคลนไม่สามารถให้การเลี้ยงดูและการศึกษาแก่เด็กที่อยู่ในความอุปการะตามสมควรแก่สภาพได้ หรืออยู่ในครอบครัวที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนซึ่งเกี่ยวเนื่องถึงตัวเด็กโดยเฉพาะอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อสวัสดิภาพของเด็ก

(๓) เงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ เพื่อจัดบริการครอบครัวทดแทนชั่วคราวให้แก่เด็กที่ประสบปัญหาทางสังคม เช่น เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ เด็กที่บิดามารดาไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ ด้วยสาเหตุถูกจำคุก กักขัง พิกัด ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท รวมถึงเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดู

อยู่ในครอบครัวของเครือญาติหรือครอบครัวของบุคคลอื่น/ผู้รับจ้างเลี้ยงเด็ก ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตกับเด็กอยู่ก่อนแล้ว ตลอดจนเด็กที่เคยอยู่ในสถานสงเคราะห์ และครอบครัวหรือเครือญาติรับกลับไปอุปการะ เป็นต้น เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายแก่ครอบครัวที่มีฐานะยากจน รายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพให้สามารถดูแลเด็กได้ เป็นการป้องกันเด็กมิให้ต้องเข้ามาอยู่ในสถานรองรับในอัตราดังนี้

- ค่าตอบแทนการเลี้ยงดูเด็กรายเดือน เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท ต่อเด็ก ๑ คน
- ค่าใช้จ่ายพื้นฐานสำหรับเด็ก เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ค่าการศึกษา

ค่าพาหนะเดินทาง และค่าอาหารกลางวันสำหรับเด็กในวันไปโรงเรียน เป็นต้น

- เครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับเด็กตามความจำเป็น

(๔) กองทุนคุ้มครองเด็ก โดยเป็นกองทุนสำหรับการช่วยเหลือเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี อยู่ในครอบครัวหรือครอบครัวอุปถัมภ์ที่ได้รับความเดือดร้อน และไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับแล้วไม่เพียงพอ เพื่อใช้เป็นค่าเลี้ยงดู ค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ทุนประกอบอาชีพของครอบครัว และค่ารักษาพยาบาล

๑.๒ การจัดสวัสดิการผ่านสถาบัน ดังนี้

(๑) การจัดสวัสดิการในสถานรองรับเด็ก ๓๑ แห่ง โดยการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนทางสังคมให้ได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นสวัสดิการต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมตามช่วงวัย

(๒) การจัดสวัสดิการในบ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ แห่ง ซึ่งเป็นสถานแรกรับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มีหน้าที่ให้ที่พักพิงชั่วคราว (ไม่เกิน ๙๐ วัน) สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาทางสังคม ให้บริการด้านปัจจัย ๔ การช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพ เยียวยาและฟื้นฟูกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเป็นศูนย์รับแจ้งเรื่องราวข่าวสาร และให้คำปรึกษาแนะนำตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒) การดำเนินงานพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีศักยภาพและความสามารถที่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของพลวัตโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี รวมถึงเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีทักษะชีวิตและภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตท่ามกลางปัจจัยแวดล้อม ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

๒.๑ โครงการเสริมสร้างพลังสภาเด็กและเยาวชน เพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ให้แก่เด็กและเยาวชน รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ และส่งเสริมบทบาทของกลุ่มเด็กและเยาวชนองค์กรเอกชนและชุมชนที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน โดยสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน สภาเด็กและเยาวชน ผู้นำเยาวชน และเครือข่ายเด็กและเยาวชนเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เติบโตความพร้อมเป็นผู้นำมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชน ชุมชน และสังคม

๒.๒ โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาศักยภาพตนเอง และสร้างเสริมทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เตรียมความพร้อม ส่งเสริมทักษะเพื่อมุ่งสู่ การเป็นผู้นำ และเสริมสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งยอมรับความหลากหลาย ของสังคม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒.๓ โครงการโรงเรียนคุณธรรม เพื่อพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กและเยาวชน ผ่านการส่งเสริมการสร้างคุณงามความดีให้เกิดขึ้นในโรงเรียน และขยายผลให้เกิดเครือข่ายโรงเรียน คุณธรรม

๒.๔ โครงการพัฒนาเยาวชนสู่การประกอบกิจการเพื่อสังคม “New Gen Start Up เพื่อสังคม” เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ และทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้แก่เด็กและเยาวชนให้สามารถ รองรับความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๕ โครงการค่ายเยาวชนค้นหาตัวตน : ต้นกล้าดี เพื่อสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีทักษะ ในการวางแผนจัดการชีวิต และมีค่านิยมที่ถูกต้อง

๓) การคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

๓.๑ โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก เพื่อให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ถูกทอดทิ้ง ประสบปัญหาด้านครอบครัว ด้านที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็น อย่างเหมาะสม โดยจะช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเป็นค่าพาหนะเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่มหรือ ค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งช่วยเหลือเป็นเงินไม่เกินวงเงินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อคนต่อปี

๓.๒ โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุ ที่มีฐานะยากจน และไม่มีผู้ดูแล หรือมีผู้ดูแลแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในถิ่นที่อยู่เดิม ได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีผู้ดูแลในรูปแบบครอบครัวอุปถัมภ์ ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ แก่ครอบครัวอุปถัมภ์ เป็นเงินครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน

๓.๓ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสม และปลอดภัย เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน หรือรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับการดำรงชีวิต ได้รับการปรับปรุงและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย โดยสนับสนุนค่าดำเนินการเป็นอัตราเหมาจ่าย หลังละไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๓.๔ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี เพื่อสงเคราะห์การจัดการศพ ตามประเพณีแก่ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน รายละ ๓,๐๐๐ บาท โดยจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้สูงอายุ ที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือมีผู้อำนวยการเขต ผู้นำท้องถื่น/ท้องที่ ประธานชุมชนรับรอง รวมถึง ผู้สูงอายุที่อยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์ สถานดูแล สถานคุ้มครอง หรือสถานใด ๆ ของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๕ โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อส่งเสริมให้มีกลไกการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้ผู้สูงอายุได้อาศัยอยู่ในถิ่นเดิม ผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับการอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารฯ จำนวน ๒๔๐ ชั่วโมง โดยทำหน้าที่ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ คุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ครอบคลุมในทุก ๕ มิติ ได้แก่ สังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และเทคโนโลยี เพื่อชะลอการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุ และลดภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว

๔) การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

๔.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะความรู้ที่เหมาะสม และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในรูปแบบการรวมกลุ่ม และการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และรายได้

๔.๒ โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน (ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุและคนทุกวัยได้มีสถานที่รวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมและบริการที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยเฉพาะมิติด้านเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างรายได้และมีงานทำที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นศูนย์ส่งเสริมอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมการถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน

๔.๓ โครงการเสริมพลังคลังปัญญาเพื่อคนทุกวัย เป็นการดึงศักยภาพของผู้สูงอายุให้ได้แสดงศักยภาพผ่านกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา ภูมิความรู้ ประสบการณ์แก่บุคคลอื่นทุกช่วงวัยและสืบสานภูมิปัญญาให้คงอยู่กับชุมชน โดยดำเนินการในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ๒๕ แห่ง ใน ๒๒ จังหวัดทั่วประเทศ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณค่ามีศักดิ์ศรี และสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างวัยให้คนทุกวัยได้เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ

๕) การส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุ

๕.๑ กองทุนผู้สูงอายุ เป็นการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยให้บริการกู้ยืมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ กู้ยืมเป็นรายบุคคล สามารถกู้ได้รายละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ชำระคืนเป็นรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย และกู้ยืมเป็นรายกลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๕ คน สามารถกู้ได้กลุ่มละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ชำระคืนเป็นรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๕.๒ มีการดำเนินงานร่วมกับภาคเอกชนส่งเสริมทักษะและสมรรถนะในการสร้างอาชีพและรายได้ ผ่านการจ้างงาน รับผลิตภัณฑ์จากผู้สูงอายุในสายการผลิต และสนับสนุนช่องทางการตลาดออนไลน์ ทั้งนี้ เห็นควรผลักดันระบบ Job Matching ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการจ้างงานที่ตรงตามความต้องการของนายจ้างและผู้สูงอายุ

๕.๓ มีการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงแรงงาน ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุทั้งในและนอกระบบ โดยดำเนินการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุทั้งในระบบและนอกระบบ มีผู้สูงอายุรับประโยชน์ จำนวน ๑๑,๓๘๒ คน และเพิ่มพูนทักษะหรือโอกาสในการทำงาน จำนวน ๑๓,๖๗๘ คน รวมมีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น ๒๕,๐๖๐ คน

๖) มาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาสตรีและครอบครัว ผ่านโครงการ ๓ สร้าง (สร้างตัว สร้างครอบครัวเข้มแข็ง สร้างชุมชนเข้มแข็ง) ดังนี้

๖.๑ สร้างตัว โดยศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว ๘ แห่ง และสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ๔ แห่ง มีการดำเนินการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ โดยดำเนินการพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีและครอบครัว ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ

๖.๒ สร้างครอบครัวเข้มแข็ง โดยส่งเสริมการใช้เวลาร่วมกันในครอบครัว เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว การให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ผ่านหลักสูตรการเตรียมความพร้อมก่อนมีครอบครัว หลักสูตรพ่อแม่มือใหม่ หลักสูตรครอบครัวมีลูกวัยรุ่น หลักสูตรครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ หลักสูตรครอบครัวในภาวะยากลำบาก การให้ความช่วยเหลือในรูปแบบเงินอุดหนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัว และการศึกษามาตรการและสวัสดิการด้านครอบครัว เช่น สวัสดิการวันลาเพื่อดูแลครอบครัว สวัสดิการสำหรับสตรีตั้งครรภ์

๖.๓ สร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยสร้างนักพัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งนำร่องในพื้นที่นครราชสีมา ๒๕ แห่ง มีการจัดบริการในการวางแผนให้ความช่วยเหลือ ผ่านกระบวนการช่วยเหลือเป็นรายกรณี โดยประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การให้บริการให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัว ผ่านแอปพลิเคชัน “เพื่อนครอบครัว” การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งเพศ การสร้างองค์การนำร่องในการจัดทำงบประมาณที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ และการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับสตรีและครอบครัวในชุมชน

๗) การคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งหมายความถึง บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัย และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ โดยมีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั่วประเทศ เป็นกลไกในการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยกำหนดให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ครอบคลุมถึงการจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำ มีที่พักอาศัย และป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งมีการดำเนินงานผ่านโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สำหรับคนทุกช่วงวัย

๘) การปรับเปลี่ยนและมุ่งพัฒนาทักษะและศักยภาพของคนพิการในด้านการส่งเสริมอาชีพ ให้แก่คนพิการและครอบครัวด้วยการ Upskill Reskill และ Change skill เพื่อให้คนพิการและครอบครัวมีรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน รวมถึงพัฒนาทักษะและศักยภาพให้คนพิการสามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความมั่นคง โดยเน้นการ “สร้างโอกาส สร้างงาน สร้างรายได้ สำหรับคนพิการ” ผ่าน ๕ กิจกรรม ดังนี้

๘.๑ การเตรียมความพร้อมคนพิการเพื่อรองรับตลาดแรงงาน หรือเข้าสู่ระบบการจ้างงานคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คน ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน ๑ คน ตามมาตรา ๓๓ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้จัดพื้นที่ส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้คนพิการมีอาชีพ มีรายได้ ตามมาตรา ๓๕ ทั้งนี้ หากสถานประกอบการไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามมาตรา ๓๔

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๖๕,๘๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑๑ โดยจ้างงานคนพิการ ตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๓๘,๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๒ ตามมาตรา ๓๕ จำนวน ๑๕,๙๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๖ และส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๑๑,๗๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘)

สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่มีผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ได้ผลักดันให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยปัจจุบันมีการจ้างงานคนพิการ จำนวน ๕,๔๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๖ โดยจ้างงานคนพิการ ตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๓,๓๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๑ ตามมาตรา ๓๕ จำนวน ๒,๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘)

๘.๒ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ โดยเปิดโอกาสให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ สามารถกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อนำไปเป็นทุนประกอบอาชีพอิสระหรือขยายกิจการ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการให้บริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๗,๙๘๙ คน เป็นเงินจำนวน ๔๑๐,๔๘๖,๘๐๕ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘)

๘.๓ การพัฒนาทักษะที่จำเป็น เพื่อการต่อยอดอาชีพในการสร้างรายได้เพิ่ม

๘.๔ การสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

๘.๕ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ จำนวน ๘ แห่ง และศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ จำนวน ๑ แห่ง

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และชุมชนในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเรียนว่า มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง ดังนี้

๑) การจัดตั้งกลไกการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

๑.๑ ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก ซึ่งเป็นกลไกระดับชุมชน เพื่อให้การคุ้มครองเด็กและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัวเปราะบางที่ประสบปัญหาทางสังคม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กลไกชุมชนอาจเป็นกลไกที่มีอยู่แล้ว ซึ่งมีการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน โดยปัจจุบันมีศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก จำนวน ๗,๒๕๖ แห่ง และมีเป้าหมายจัดตั้งศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็กให้ครบ ๗,๗๗๔ แห่งทั่วประเทศ เพื่อเป็นกลไกในการคุ้มครองเด็กระดับตำบลที่ครอบคลุมทุกพื้นที่

๑.๒ ศูนย์ประสานงานส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ (COPAT) และเครือข่ายเสริมสร้างอินเทอร์เน็ตปลอดภัยประเทศไทย (Thailand Safe Internet Coalition) ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และตัวแทนเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางดิจิทัลที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน โดยร่วมผลักดันให้วันอังคาร สัปดาห์ที่ ๒ ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นวันอินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (Thailand Safer Internet Day) โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการเกิดภัยออนไลน์ทุกประเภท

๒) การพัฒนาช่องทางการแจ้งเหตุเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน โดยมีการพัฒนาช่องทางการแจ้งเหตุและการให้ความช่วยเหลือเด็กผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการคุ้มครองเด็ก (Child Protection Information System : CPIS) แอปพลิเคชัน “คุ้มครองเด็ก” และแอปพลิเคชันไลน์ “ESS Help Me” เพื่อให้เครือข่ายการทำงานทุกภาคส่วนได้มีช่องทางในการประสาน แจ้งเหตุ เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางได้อย่างทันท่วงที

๓) การฝึกอบรมบุคลากรเครือข่ายการทำงานด้านเด็ก เพื่อให้มีความรู้และศักยภาพในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางที่ประสบปัญหาทางสังคมในมิติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ

๓.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายการทำงานด้านเด็ก “DCY Partnership Forum เดินหน้าไปด้วยกัน” เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจระหว่างองค์กรภาคีเครือข่ายสู่การทำงานเป้าหมายด้านเด็กและเยาวชนและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือตามประเด็นการทำงาน ประสานความร่วมมือและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรระหว่างประเทศ วิทยากร ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน

๓.๒ การอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ กรณีภัยออนไลน์ต่อเด็กและเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มีความรู้ความเข้าใจรูปแบบของภัยออนไลน์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก และมีแนวทางการทำงานปกป้องคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์ รวมถึงการทำงานกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ในการเฝ้าระวังและป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ จากบ้านพักเด็กและครอบครัว และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จำนวน ๔๘ คน

๔) การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และชุมชนในพื้นที่ ผ่านการดำเนินโครงการซ่อม เสริม สร้างบ้านที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก เพื่อเสริมสร้างโอกาสให้เด็กและครอบครัวที่มีความเปราะบางด้านที่อยู่อาศัยให้เข้าถึงสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยที่มีสภาพแวดล้อมมั่นคงและปลอดภัย ตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และตามหลักการอารยสถาปัตย์ (Universal Design)

๕) การบูรณาการภายใต้แผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้น มีหน่วยงานร่วมบูรณาการทั้งหมด ๕ กระทรวง ๑๐ หน่วยงาน ประกอบไปด้วย (๑) สำนักงานรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) (๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) (๓) กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก) (๔) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สถาบันวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย) และ (๕) กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) โดยเป้าหมายของแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประกอบด้วย ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ ๒๕ - ๕๙ ปี) มีความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย และเป้าหมายที่ ๒ ผู้สูงอายุมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

๖) การบูรณาการภายใต้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับติดตาม และพิจารณาการให้การสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ องค์กรเอกชนในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ โดยมีหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๒) กระทรวงการคลัง (๓) กระทรวงต่างประเทศ (๔) กระทรวงมหาดไทย (๕) กระทรวงแรงงาน (๖) กระทรวงศึกษาธิการ (๗) กระทรวงสาธารณสุข (๘) กรุงเทพมหานคร (๙) สำนักงานงบประมาณ (๑๐) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๑๑) สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ (๑๒) สภาอากาศไทย

๓) การป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน และส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ โดยมีศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน เพื่อให้การคุ้มครอง ป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาล่วงละเมิดทางเพศต่อสตรีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ และมีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ (Gender Equality Center) เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และสร้างกลไกการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม รวมทั้งเป็นศูนย์กลางและกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ ในมิติการจัดความรุนแรง มิติการส่งเสริมองค์ความรู้ความเสมอภาคระหว่างเพศ และมิติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารสาธารณะ

๔) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน โดยอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของภาคประชาชนที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม มายืนรับรองเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนและมูลนิธิ สมาคม องค์กรเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม มายืนรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์เมื่อผ่านการรับรองเป็นองค์กรภายใต้พระราชบัญญัตินี้ อาจได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรขององค์กร ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ได้มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ (CSR) เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ประสานงาน และบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรเอกชน ผู้ประกอบการ และบริษัท เป็นต้น ในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ อีกทั้งสนับสนุนการดำเนินงานอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการและพัฒนาสังคมในระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ประสบปัญหาทางสังคม สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของภาครัฐ ตลอดจนเข้าถึงบริการและสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

๕) การบูรณาการความร่วมมือให้หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้ง ๔ ด้าน ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการ ดังนี้

๕.๑ ด้านการแพทย์ คนพิการสามารถใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ประเภทบัตรทอง ท.๗๔ ได้ที่สถานพยาบาลของรัฐทุกแห่ง โดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ และมีสิทธิได้รับการขึ้นพื้นฐานทางการแพทย์ โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และเพื่อเป็นการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยคนพิการที่ทำงานในสถานประกอบการและใช้สิทธิประกันสังคมในการรักษาพยาบาล สามารถเลือกสิทธิรักษาเป็นสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ประเภทบัตรทอง ท.๗๔ ได้

๙.๒ ด้านการศึกษา คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงปริญญาตรี พร้อมทั้งการได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยที่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๙.๓ ด้านแรงงาน คนพิการมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อให้ประกอบอาชีพที่ตนเองถนัด มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๙.๔ ด้านสวัสดิการสังคม เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมในสังคม โดยมีการให้ความช่วยเหลือและการจัดสวัสดิการสังคมให้กับคนพิการ อาทิ การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ เงินอุดหนุน เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ บริการล่ามภาษามือ การสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งเสริมการฝึกอาชีพคนพิการ

๑๐) การขับเคลื่อนการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือโครงการนำร่องการสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อกระจายการเพิ่มศักยภาพของคนพิการและยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการโดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยเครือข่าย จำนวน ๕ แห่ง ในการออกแบบหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ อีกทั้งยังได้จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยภายหลังคนพิการเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านการรับรองการผ่านหลักสูตรแล้วสถานประกอบการจะต้องจ้างคนพิการ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐๐ คน ซึ่งจากผลการดำเนินงานมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๒๙๖ คน

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ต่อยอดมาสู่การจัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือโครงการนำร่องการสนับสนุนให้สถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพของคนพิการและยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ ระยะที่ ๒ ระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพเพื่อการประกอบอาชีพของคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเพื่อการมีอาชีพของคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย การสร้างนวัตกรรม การสร้างสิ่งประดิษฐ์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริมการทำงานแก่คนพิการได้อย่างมีคุณภาพ

๑๑) การขับเคลื่อนการบูรณาการการจัดทำฐานข้อมูลประชาชนกลุ่มเปราะบางและคนพิการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบ เรื่อง การเชื่อมโยงและปรับปรุง ฐานข้อมูลประชาชนในกลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนพิการของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยง ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นระบบเดียวกัน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ทั้งนี้ ให้สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) ให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าว โดยกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

๑๑.๑ การเชื่อมโยงและปรับปรุงฐานข้อมูลประชาชนในกลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนพิการ และการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล จะเร่งรัดให้แล้วเสร็จภายใน เดือนสิงหาคม ๒๕๖๘ เพื่อให้รัฐบาลนำไปแถลงเป็นผลงานในเดือนกันยายน ๒๕๖๘

๑๑.๒ ดำเนินการจัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ “การเชื่อมโยงและปรับปรุงฐานข้อมูล ประชาชนกลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนพิการ และการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะ ได้รับบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ” เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี

๑๑.๓ การสำรวจและรวบรวมชุดข้อมูล โดยสำรวจข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมบูรณาการการจัดทำฐานข้อมูล ซึ่งมีส่วนราชการ ๑๔ กระทรวง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ข้อมูลรวม ๘๕ ชุดข้อมูล (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๘) ทั้งนี้ จะวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) ต่อไป

๑๑.๔ การจัดทำรูปแบบและวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยมอบหมายสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) จัดทำรูปแบบและวิธีการเชื่อมโยงและปรับปรุงฐานข้อมูลประชาชนกลุ่มเปราะบาง คนพิการ และผู้สูงอายุ โดยใช้ National Big Data Platform ของสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน)

๑๑.๕ แนวทางการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภายหลังจากที่ได้มีการลงนาม บันทึกความเข้าใจ โดยจะหารือร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สำนักงานคณะกรรมการ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดร่างแนวทาง การแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐต่อไป

๑๒) การขอรับการสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนแผนงานโครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็ นการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่าย ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการได้สนับสนุนแผนงาน/โครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๒,๑๓๙ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๑,๗๓๘,๑๕๑,๕๕๔.๑๖ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘)